

ІДЕНТИФІКАЦІЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

В останні десятиліття процес корпоратизації економіки України генерує основну причину доцільності пошуку спектру інструментів і механізмів формування системи відносин і взаємодії учасників корпоративної структури. У міжнародній практиці така система називається корпоративним управлінням (corporate governance). В його основі – змістовна особливість поняття «корпоративна структура».

За переконанням Царука В.Ю., у порівнянні з країнами з розвинутою ринковою економікою, де поняття «корпорація» має чіткі межі та критерії визначення, в Україні відсутній його аналог, внаслідок чого не зовсім зрозумілим є перелік суб'єктів, на яких має бути запроваджена система корпоративного управління. Як відмічають окремі вітчизняні дослідники, використовуване у вітчизняному законодавстві поняття корпорації істотно відрізняється від подібного поняття, що використовується в інших країнах світу. Зокрема, в країнах англо-саксонської системи права поняття «корпорація» прирівнюється до поняття «юридична особа», на яке також накладається обмеження щодо відповідності притаманним ознакам, які визначаються законодавством таких країн [7, с. 92].

В результаті, Павлов В.І. та Мишко О.А. констатують, що на жаль зараз існує ще мало систематизованих економічних досліджень стосовно питання, які форми підприємницьких об'єднань можна віднести до корпорації [5, с. 47].

Більшість вітчизняних корпоративних структур в своїй діяльності не використовують в чистому вигляді жодну з класичних моделей (англо-американську, німецьку або японську), а впровадили змішаний варіант, який включає елементи різних моделей. І якщо одні вчені просто констатують існування відмінностей від класичних моделей, що реалізовані в розвинутих країнах світу [2, с. 43]), то другі вже зазначають про одночасне існування спільних елементів від інших класичних моделей [1, с. 20]).

Для оптимізації інформаційного забезпечення діяльності корпорацій Бруханський Р. Ф. пропонує застосовувати корпоративну стратегічну обліково-аналітичну систему, яка на його думку дозволить забезпечувати надання інформації про внутрішнє середовище підприємства у всіх доцільних аспектах (наприклад, у розрізі ланцюга цінностей), часових вимірах (минулому і майбутньому), а також забезпечувати збір і обробку максимально можливого обсягу інформації про зовнішнє середовище. При цьому автор наголошує, що облікова система ніколи не зможе забезпечити збір повної інформації про постійні зміни невідконтрольного менеджерам зовнішнього середовища, тому облікова інформація при прийнятті стратегічних рішень має бути доповнена інформацією з інших інформаційних систем, зокрема, системи стратегічного аналізу [3, с. 18-19]. Не менш важливим на думку автора є імплементація концепції бухгалтерського інжинірингу [4, с. 63].

Однак, на нашу думку, з позиції досліджуваної проблематики більш актуальним питанням є не обґрунтування сутності поняття «корпорація» і дискусії стосовно методів її інформаційного забезпечення, пошуку аналогів, виходячи з існуючого стану розвитку законодавства України, а встановлення об'єктів корпоративного управління, зокрема, визначення тих видів підприємств, як можуть бути віднесені до корпоративних структур, між учасниками яких виникають специфічні корпоративні відносини.

Ідентифікація корпоративного управління лише щодо поняття «корпорація», яке визначено пунктом 3 статті 120 Господарського кодексу України, є неправильним, бо це не відповідатиме існуючій світовій загальноприйнятій практиці щодо реалізації корпоративного управління. Тому об'єктом застосування корпоративного управління не можуть розглядатися лише корпоративні господарські об'єднання підприємств, оскільки поза межами залишаються як корпоративні підприємства, так й інші види об'єднань.

Список використаних джерел

1. Бережна А. Ю. Розвиток національного корпоративного управління в умовах глобалізації. Економіка і регіон. 2017. № 1 (62). С. 18-25.
2. Білик О. А. Особливості моделей корпоративного управління. Формування ринкових відносин в Україні. 2015. № 4 (167). С. 39-43.
3. Бруханський Р. Ф. Параметри розвитку корпоративної стратегічної обліково-аналітичної системи підприємства. Облік і фінанси. №1 (87). 2020. С. 13-19.

V Національна науково-практична конференція студентів і молодих вчених

---

4. Бруханський, Руслан. Стратегічний облік : імплементація концепції бухгалтерського інжинірингу // Прикладна економіка - від теорії до практики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 20 жовт. 2016 р.] / редкол. : Б. О. Язлюк, П. Р. Пуцентейло, Р. Ф. Бруханський [та ін.]; відп. за вип. П. Р. Пуцентейло. Тернопіль : Вектор, 2016. С. 60-63.

5. Павлов В.І., Мишко О.А. Корпоративне управління в акціонерних товариствах: Монографія. Луцьк: Надстир'я, Рівне: НУВГП, 2006. 180 с.

6. Царук В. Ю. Історичні засади розвитку бухгалтерського обліку як елемента системи корпоративного управління. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 1-2. С. 15-25.

7. Царук В. Ю. Сутність корпоративного управління: облікові аспекти. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2018. Випуск 3-4. С. 92-100.